

REKENINGKUNDE

GRAAD 12

Olimpiade Vraestel

Ronde Twee

Punte: 30

Tyd: 1 uur

Datum: 2 Augustus 2023

Instruksies

1. Vul antwoorde in op die ANTWOORDBLAD.
2. Onthou om jou persoonlike inligting volledig in te vul op die ANTWOORDBLAD.
3. Die ANTWOORDBLAD het 3 afdelings, maak seker dat jy die korrekte vak kies.
4. Elke vraag het 3 moontlike antwoorde (A B C D)
Slegs een antwoord is korrek.
Kleur die antwoord sirkel volledig in.
5. Sterkte!

MAATSKAPPE: ALGEMEEN

1 Die gemagtigde aandelekapitaal van Arum Bpk. is 200 000 gewone aandele. Op 1 Maart 2014 het Arum Bpk. 40 000 gewone aandele teen R 6.00 elk uitgereik. Op 1 September 2021 is 20 000 aandele teen R8.00 elk uitgereik. Die laaste aandeeluitgifte van 10 000 aandele op 30 November 2022 het die gewone aandelekapitaalrekening se saldo op R500 000 te staan gebring. Teen watter prys is die aandele op 30 November 2022 uitgereik?

- A R6.00
- B R8.00
- C R10.00
- D R12.00

2 Bellflower Bpk. het 100 000 aandele van R10 elk vir kontant uitgereik. Wat sal die korrekte inskrywing wees?

	Rekening gedebiteer	Rekening gekrediteer
A	Bank R100 000	Aandele uitgereik R100 000
B	Aandelekapitaal R1 000 000	Bank R1 000 000
C	Bank R1 000 000	Aandelekapitaal R1 000 000
D	Bank R1 000 000	Kontant ontvangbaar R1 000 000

3 Cactus Bpk. beoog om sy eie aandele terug te koop. As sodanig _____

- A kan Cactus Bpk. sy behoue inkomste gebruik om aandele terug te koop.
- B kan Cactus Bpk. 'n maksimum van slegs 10% van sy aandele terugkoop.
- C moet Cactus Bpk. aanbied om al die aandele wat deur sy aandeelhouders besit word, terug te koop.
- D moet Cactus Bpk. goedkeuring van sy aandeelhouders in 'n algemene vergadering verkry.

4 Die direksie van Affodil Bpk. het besluit om van sy aandele terug te koop. Watter van die volgende is NIE 'n geldige rede vir 'n maatskappy om sy eie aandele terug te koop nie?

- A Om die verdienste per aandeel vir bestaande aandeelhouders te verhoog.
- B Om die aantal uitgereikte aandele te verminder en sodoende die beheer van bestaande aandeelhouders te verhoog.
- C Om 'n vyandige oorname te voorkom deur die aantal uitgereikte aandele wat aan potensiële verkrygers beskikbaar is, te verminder.
- D Om die hoeveelheid kapitaal wat die maatskappy beskikbaar het vir belegging in nuwe projekte te verminder.

5 Foxglove Bpk. het 300 000 aandele uitgereik teen R10 per aandeel. Die maatskappy besluit om 20 000 aandele teen R12 per aandeel terug te koop. Wat is die effek van die terugkoop op die maatskappy se aandelekapitaalrekening?

- A Dit sal met R240 000 afneem.
- B Dit sal met R220 000 afneem.
- C Dit sal met R200 000 afneem.
- D Dit sal met R40 000 afneem.

6 Gladiola Bpk. is 'n maatskappy wat aandele aan die publiek uitgereik het. Wat beteken "beperk" in hierdie konteks?

- A Die maatskappy is beperk tot 'n spesifieke aantal aandeelhouers, d.w.s. die aantal aandele wat hy gemagtig is om te verkoop.
- B Die maatskappy is beperk tot 'n spesifieke geografiese ligging en het as sodanig, beperkte toegang tot kapitaalmarkte.
- C Die maatskappy het 'n beperkte hoeveelheid kapitaal en dit word bepaal deur die aantal uitgereikte aandele.
- D Die aanspreeklikheid van die aandeelhouers is beperk tot die bedrag wat hulle in aandele in die maatskappy belê het.

7 Iris Bpk. het die volgende transaksies gedurende die jaar gedoen:

Verkoop 'n gebou	R200 000
Dividende betaal	R25 000
Nuwe toerusting aangekoop	R50 000
Kontantverkope	R125 000

Wat is die effek van hierdie transaksies op die maatskappy se kontantvloei uit bedryfsaktiwiteite?

- A +R200 000
- B +R150 000
- C +R125 000
- D +R100 000

8 Watter van die volgende items sal as 'n beleggingsaktiwiteit op 'n kontantvloeistaat gerapporteer word?

- A Betaling van dividende aan aandeelhouers.
- B Betaling van rente op langtermynskuld.
- C Aankoop van toerusting vir gebruik in die besigheid.
- D Betaling van salarisse en lone aan werknemers.

MAATSKAPPYE: AARP EN IFRS

- 9 Lily Bpk. koop 'n gebou vir R500 000 en bestee 'n bykomende R50 000 aan herstelwerk. Lily Bpk. verseker 'n verbandlening van Flower Bank vir die volle bedrag teen 10% per jaar. Wat is die aanvanklike koste van die gebou wat volgens IFRS in die maatskappy se finansiële state aangeteken moet word?
- A R500 000
B R550 000
C R1 000 000
D R1 100 000
- 10 Volgens die fisiese voorraadopname het Mimosa Bpk. voorraad voorhande ter waarde van R100 000 aan die einde van die finansiële jaar. Die maatskappy se rekenmeester skat dat die voorraad 'n netto realiseerbare waarde van R90 000 het. Watter een van die volgende aanpassings moet die rekenmeester maak om aan die vereistes van IFRS te voldoen om voorraad in die maatskappy se finansiële state aan te meld?

	Rekening gedebiteer	Rekening gekrediteer
A	Handelsvoorraad R10 000	Handelsvoorraadtekort R10 000
B	Handelsvoorraadtekort R10 000	Handelsvoorraad R10 000
C	Voorafbetaalde uitgawes R10 000	Handelsvoorraad R10 000
D	Verbruiksgoedere voorhande R10 000	Handelsvoorraad R10 000

MAATSKAPPYE: ONTLEDING EN INTERPRETASIE VAN FINANSIËLE STATE

- 11 Watter van die volgende scenario's sal die grootste impak op 'n maatskappy se ekwiteit hê?
- A 'n Toename in bates van R10 000 en 'n toename in laste van R5 000.
B 'n Afname in bates van R5 000 en 'n afname in laste van R2 000.
C 'n Afname in bates van R7 000 en 'n toename in laste van R3 000.
D 'n Toename in bates van R2 000 en 'n afname in laste van R5 000.
- 12 Petunia Bpk. het 'n gemiddelde invorderingstydperk van debiteure van 1,8 maande. As die maatskappy se openingsaldo vir debiteure R18 000 en kredietverkope vir die maand R180 000 was, wat is die waarde van sy debiteure op die laaste dag van die maand?
- A R36 000
B R18 000
C R10 000
D R100 000

13 Wat is die opbrengs op ekwiteit van 'n maatskappy met 'n netto inkomste van R500 000, totale bates van R5 miljoen en aandeelhouersekweiteit van R2 miljoen?

- A 10%
- B 12.5%
- C 25%
- D 50%

14 Rose Bpk. het 10% van sy aandele in uitreiking teruggekoop. Watter van die volgende stellings is waar?

- A Die maatskappy se verdienste per aandeel sal met 10% styg.
- B Die maatskappy se dividend per aandeel sal met 10% styg.
- C Die maatskappy se boekwaarde per aandeel sal met 10% styg.
- D Die maatskappy se beheer sal meer gekonsentreer word onder die oorblywende aandeelhouers.

MAATSKAPPE: ONTLEDING EN INTERPRETASIE VAN GEPUBLISEERDE FINANSIËLE STATE

15 Sunflower Bpk. het 'n netto wins van R10 miljoen vir die jaar gerapporteer en 5 miljoen aandele in uitreiking gehad. Inkomstebelasting word bereken op 30% van die netto wins. Wat is die verdienste per aandeel (VPA) vir die jaar?

A
$$\frac{10\,000\,000 \times \frac{70}{100}}{5\,000\,000} \times \frac{100}{1} = 140 \text{ sent per aandeel}$$

B
$$\frac{5\,000\,000}{10\,000\,000} \times \frac{100}{1} = 50 \text{ sent per aandeel}$$

C
$$\frac{10\,000\,000 \times \frac{30}{100}}{5\,000\,000} \times \frac{100}{1} = 60 \text{ sent per aandeel}$$

D
$$\frac{5\,000\,000 \times \frac{70}{100}}{10\,000\,000} \times \frac{100}{1} = 35 \text{ sent per aandeel}$$

16 Tulip Bpk. het totale bates van R1,5 miljoen en totale laste van R1 miljoen. Die maatskappy het 100 000 uitgereikte aandele. Wat is die maatskappy se netto batewaarde per aandeel?

- A R0.50
- B R5.00
- C R10.00
- D R15.00

REKENINGKUNDE GR 12 –RONDE 2 - 2023

- 17 Violet Bpk. het 500 000 aandele uitgereik en het 'n VPA van R0.86 en 'n DPA van R0.42 vir die jaar geëindig Februarie 2023 verklaar. Bereken die bedrag waarmee behoue inkomste toegeneem het vir die jaar geëindig Februarie 2023.
- A R430 000
 - B R210 000
 - C R220 000
 - D R640 000

ETIEK EN INTERNE BEHEER

- 18 Watsonia Bpk. is 'n vervaardigingsmaatskappy wat sommige van sy produksie aan verskaffers in ontwikkelende lande uitkontraakteer. Dit het aan die lig gekom dat sommige van sy verskaffers kinderarbeid gebruik het om goedere te vervaardig. Wat sou die mees eties manier wees vir Watsonia Bpk. om te reageer?
- A Ignoreer die probleem, aangesien dit nie direk verband hou met die finansiële prestasie van Watsonia Bpk. nie.
 - B Beëindig die kontrakte met die verskaffers wat kinderarbeid gebruik, ongeag die impak op winste.
 - C Rapporteer die verskaffer aan owerhede, maar gaan intussen voort om met hulle sake te doen om winste te handhaaf.
 - D Werk saam met die verskaffers om stelsels te ontwikkel om die ouderdomme van werkers te verifieer en die gebruik van kinderarbeid geleidelik uit te faseer.
- 19 Yucca Bpk. het 'n beleid geïmplementeer wat vereis dat werknemers elke ses maande werkspligte moet roteer. Dit is 'n voorbeeld van watter tipe beheer?
- A Voorkomende beheer.
 - B Detektiewe beheer.
 - C Korrektiewe beheer.
 - D Moniteringsbeheer.

NIE-BEDRYFSBATES

- 20 Aloe Bpk. het 'n masjien vir R50 000 gekoop met 'n geskatte lewensduur van 10 jaar en geen reswaarde nie. Die maatskappy gebruik waardevermindering op kosprys. Na 5 jaar besluit die maatskappy om die masjien vir R30 000 te verkoop. Wat is die wins of verlies op bateverkope?
- A R5 000 wins.
 - B R10 000 wins.
 - C R5 000 verlies.
 - D R10 000 verlies.

REKENINGKUNDE GR 12 –RONDE 2 - 2023

- 21 Basil Bpk. het 'n masjien vir R20 000 gekoop met 'n lewensduur van 4 jaar en 'n reswaarde van R0. As die maatskappy die verminderdesaldo-metode van waardevermindering gebruik, wat sal die boekwaarde van die bate aan die einde van die tweede jaar wees?
- A R15 000
 - B R16 000
 - C R11 250
 - D R10 000

VOORRAADSTELSLS

- 22 Watter van die volgende stellings geld ten opsigte van die periodieke voorraadstelsel?
- A Die koste van verkope van goedere word na elke verkooptransaksie bereken.
 - B Dit vereis die gebruik van die deurlopende voorraadstelsel.
 - C Fisiese voorraadtellings word slegs aan die einde van die jaar vereis.
 - D Alle voorraadtransaksies word intyds aangeteken.
- 23 Watter van die volgende inskrywings word gemaak om die aankoop van voorraad onder die periodieke voorraadstelsel aan te teken?
- A Debiteer Handelsvoorraad, krediteer Bank.
 - B Debiteer Koste van Verkope, krediteer Bank.
 - C Debiteer Aankope, krediteer Bank.
 - D Debiteer Krediteurekontrole, krediteer Bank.
- 24 Clove Bpk. gebruik die periodieke voorraadstelsel en koop alle voorraad op krediet. Die maatskappy stuur 'n gedeelte van die aangekoopte voorraad aan die verskaffer terug. Wat is die korrekte inskrywing om hierdie transaksie aan te teken?
- A Debiteer Krediteurekontrole, krediteer Krediteure-afslag.
 - B Debiteer Handelsvoorraad, krediteer Krediteurekontrole.
 - C Debiteer Krediteurekontrole, krediteer Verkope.
 - D Debiteer Krediteure-afslag, krediteer Krediteurekontrole.

REKONSILIASIES

- 25 Wat is die doel van 'n krediteurerekonsiliasie?
- A Om die akkuraatheid van die rekeningstaat wat van 'n verskaffer ontvang is, te verifieer.
 - B Om die geloofwaardigheid van die verskaffer te bepaal.
 - C Om die bankbalans van die verskaffer na te gaan.
 - D Om die bedrag BTW verskuldig aan SAID te bereken.

- 26 Antelope Handelaars het 'n rekeningstaat van R6 500 van Aardvark Bpk. ontvang. Die Krediteure Grootboek van Antelope Handelaars het 'n bedrag van R6 200 verskuldig aan Aardvark Bpk. getoon. Nadat die transaksiegeskiedenis nagegaan is, is ontdek dat Aardvark Holdings betaal is en nie Aardvark Bpk. nie. Wat is die gekorrigeerde saldo van Aardvark Bpk. in die Krediteure Grootboek van Antelope Handelaars, en watter interne beheermaatreëls moet getref word om hierdie tipe foute in die toekoms te voorkom?

	Gekorrigeerde balans	Interne beheermaatreëls om foute in die toekoms te voorkom
A	R6 800	Implementeer 'n stelsel om krediteuretransaksies intyds op te neem om te voorkom dat foute ophoop.
B	R5 900	Implementeer 'n stelsel van dubbelkontrolering van betalings om te verseker dat dit aan die korrekte krediteur gemaak word.
C	R6 200	Implementeer 'n stelsel om die akkuraatheid van krediteure-rekeningstate te verifieer.
D	R6 500	Implementeer 'n stelsel om krediteurerekeningstate meer gereeld met die maatskappy se krediteure grootboek te versoen.

- 27 Hoe moet 'n besigheid sy rekords aanpas op die laaste dag van die finansiële jaar as 'n besigheid 'n betaling aan 'n krediteur in sy boeke aangeteken het, maar die skuldeiser het nog nie die betaling ontvang nie?
- A Debiteer die krediteur se rekening en krediteer die bankrekening.
 B Debiteer die bankrekening en krediteer die krediteur se rekening.
 C Debiteer die krediteur se rekening en krediteer die opgelope uitgawerekening.
 D Debiteer die opgelope uitgawerekening en krediteer die krediteur se rekening.
- 28 Watter van die volgende stappe moet 'n maatskappy neem om te verseker dat sy krediteure-rekonsiliasie akkuraat is?
- A Vergelyk die rekonsiliasie met vorige maande se rekonsiliasies om enige teenstrydighede te identifiseer.
 B Laat 'n ander werknemer elke maand die rekonsiliasie doen.
 C Huur 'n derdeparty-ouditeur om die rekonsiliasie uit te voer.
 D Gebruik rekeningkundige sagteware om die rekonsiliasieproses te outomatiseer.

BTW

- 29 'n BTW-verkoper verkoop slegs goedere wat teen die standaard BTW-koers gehef word. Totale verkope, BTW uitgesluit, vir die maand het R360 000 beloop en aankope, BTW uitgesluit, vir die maand het R120 000 beloop. Wat is die BTW-aanspreeklikheid vir die maand?
- A R54 000
 B R18 000
 C R36 000
 D R46 960

- 30 JoJo's Bakkerij verkoop slegs wit en bruin brood. Die volgende verkoopsyfers (BTW uitgesluit) geld vir Februarie 2023:

Witbrood	Bruin brood
R600 000	R900 000

Bereken die BTW-aanspreeklikheid vir die maand.

- A 45 000
- B 90 000
- C 135 000
- D 225 000